

El Consell de l'Advocacia Catalana, tot commemorant el 3 de desembre, Dia Internacional de les persones amb discapacitat, proclamat en 1992 per l'Assemblea General de les Nacions Unides, vol fer un especial esment a la necessitat de garantir el dret de les persones amb discapacitat a l'accés a la justícia, recollit a l'article 13 de la Convenció sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, feta a Nova York el 13 de desembre de 2006, i que després de ser ratificada i publicada al BOE per l'Estat Espanyol, va entrar en vigor el dia 3 de maig de 2008.

La Convenció proclama, en el seu article 13, l'accés a la justícia de les persones amb discapacitat "en igualtat de condicions", recollint la importància dels ajustos de procediment adequats a cada persona per facilitar que puguin exercir de manera efectiva les seves funcions com a participants directes o indirectes en els procediments judicials.

Com s'ha vingut reclamant, a través de la *Llei 8/2021, de 2 de juny, per la que es reforma la legislació civil i processal per al suport a les persones amb discapacitat en l'exercici de la seva capacitat jurídica*, ha entrat en vigor la reforma civil i processal que adequa l'ordenament intern als principis de la Convenció, posant fi a la "incapacitació" i reconeixent la plena capacitat jurídica de les persones amb discapacitat, establint mecanismes de suport proporcionats a les necessitats individuals de cada persona amb respecte a les seves voluntats i preferències, per tal d'assolir una vida digna, autònoma i independent.

I donant un pas més enllà, ha introduït, a través de l'article 7bis de la Llei d'Enjudiciament Civil i de la Llei de Jurisdicció Voluntària, els ajustos de procediment adients perquè les persones amb discapacitat siguin veritables parts en els seus procediments de suports, comprenent el seu abast i funcionament i podent participar-hi i expressar de quina manera i amb quins ajuts volen configurar el seu futur.

L'Estat social de Dret creix i millora amb la promulgació d'aquesta llei, evolucionant cap a l'essència de la democràcia en el reconeixement dels Drets Humans de tota la ciutadania, afavorint una societat integradora i inclusiva en la que les persones amb discapacitat puguin assumir el control de les seves vides i participar en la comunitat amb plenitud de drets.

Resulta necessari que aquest impuls legislatiu sigui dotat de les partides pressupostàries que permetin l'aplicació efectiva de la reforma processal. És imprescindible disposar dels

mitjans necessaris perquè les adaptacions i ajustos de procediment siguin una realitat quotidiana i no pas excepcional en els nostres Jutjats i Tribunals. Una aplicació de la llei que permeti: la lectura fàcil, la interpretació en el llenguatge de signes, les eines de suport a la comunicació oral de persones sordes, amb discapacitat auditiva i sordcegues, la intervenció de la persona facilitadora, i tots aquells ajustos que garanteixin la participació de les persones amb discapacitat i el seu dret a entendre i ser enteses en els procediments judicials.

Perquè de què serveix una llei si no podem aplicar-la? De què serveix una previsió d'ajustos que no es poden materialitzar? De què serveix preveure la intervenció dels professionals facilitadors si no els podem retribuir el seu servei?

La formació requereix també d'una inversió per tots els operadors jurídics, dels metges forenses, de les forces i cossos de seguretat, del funcionaris dels centres penitenciaris, i de tots aquells professionals que tenen una responsabilitat en el desenvolupament de la norma. Aquest té que ser un compromís amb la societat. Això suposarà conèixer la norma per entendre les seves arrels i així determinar el camí per assolir els objectius de la llei i assolir l'essència dels drets últims que garanteix.

Així mateix és imprescindible adoptar mesures econòmiques i de recursos humans pels serveis mèdics i pels serveis socials, als qui la llei encomana la responsabilitat d'elaborar els informes de capacitats i els informes socials que s'han d'aportar als procediments.

I no només per l'obligatorietat processal de la seva presentació, sinó perquè per fi s'ha considerat que la valoració dels professionals més propers i que coneixen a la persona amb discapacitat, és la que, juntament amb les voluntats manifestades per aquesta, permet proveir-la de manera curosa dels suports més adients.

Finalment, reclamem una dotació pressupostària perquè el benefici de justícia gratuïta s'estengui a les persones amb discapacitat que es trobin en situació de vulnerabilitat econòmica, perquè puguin comptar amb l'assessorament de l'advocacia en qualsevol procediment de provisió o revisió de mesures judicials de suport o d'adaptació de mesures adoptades amb anterioritat a la reforma.

Cal enderrocar totes les barreres, no només arquitectòniques, cognitives i de comprensió, sinó també econòmiques i socials.

És exigència pròpia de la norma una política socio-econòmica activa i sensible envers les persones amb discapacitat, que permeti l'efectiu compliment dels seus Drets i el concret dels ajustos procedimentals referits a l'art. 7bis de la LEC i de la LJV.

“La igualtat és l'ànima de la llibertat, de fet, no hi ha llibertat sense ella” (Francis Wright)

Tanmateix, no podem deixar de celebrar el canvi de mirada que ha suposat la reforma substantiva de la referida *Llei 8/2021, de 2 de juny*, així com del Codi Civil Català. Aquest ha estat provisionalment modificat a través del *DECRET LLEI 19/2021, de 31 d'agost, pel que s'adapta el Codi Civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat*, adoptant les bases del reconeixement de la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat en termes d'igualtat en tots els aspectes de la vida que preveu l'article 12 de la Convenció, si bé s'espera que la completa reforma del Llibre II arribi en el termini més breu possible.